

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-303/20 – 1

Kohtuasi C-303/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

8. juuli 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Sąd Rejonowy w Opatowie (Opatówi rajoonikohus, Poola)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. september 2019

Hageja:

Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) S.A.

Kostja:

KM

[...]

KOHTUMÄÄRUS

Opatów, 27. september 2019

Sąd Rejonowy w Opatowie I Wydział Cywilny (Opatówi rajoonikohtu I tsiviilkolleegium) järgmises koosseisus:

[...]

vaadanud 27. septembril 2019 Opatówis kohtuistungil läbi

kohtuasja,

milles Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) S.A.

asukohaga Luksemburgis

ET

esitas KMi vastu hagi

laenu tagasimaksmise küsimuses,

määrab:

esitada Euroopa Liidu Kohtule Luksemburgis järgmine eelotsuse küsimus:

- I. Kas karistusega, mis on Poola väärtuseadustiku (Kodeks wykroczeń) artikli 138c §-s 1 ette nähtud selle eest, kui jäetakse täitmata tarbija krediitvõimelisuse hindamise kohustus, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediitdilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ, artikli 8 lõikes 1, rakendatakse asjakohasel ja piisaval viisil nõuet, et liikmesriigi õiguses tuleb sätestada tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused krediidiandjatele, kes rikuvad tarbija krediitvõimelisuse hindamise nõuet, mis on pandud liikmesriigile Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediitdilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ, artiklis 23?
- II. Peatada kohtuasjas menetlus (tsiviilmenetluse seadustiku (k.p.c.) artikli 177 § 1 punkt 31). [lk 2]

PÕHJENDUS

27. septembri 2019 kohtumääruse juurde

- I. Riigisisised õigusnormid
 - a) **12. mai 2011. aasta tarbijakrediitiseaduse (Ustawa o kredycie konsumenckim) (Dz. U. 2019 jrk nr 1083) artikkel 9**
 1. Krediidiandja on enne tarbijalaenu lepingu sõlmimist kohustatud hindama tarbija krediitvõimelisust.
 2. Krediitvõimelisust hinnatakse tarbija käest saadud teabe alusel või asjakohastest andmebaasidest või krediidiandja andmekogudest saadud andmete alusel.
 3. Tarbija on kohustatud krediidiandja nõudmisel esitama dokumendid ja teabe, mis on vajalikud krediitvõimelisuse hindamiseks.
 4. Kui krediidiandja on pank või muu institutsioon, kellel on seadusjärgne õigus anda laene, hinnatakse krediitvõimelisust 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse (Prawo bankowe) artikli 70 ja teiste nende institutsioonide suhtes kohaldatavate õigusnormide kohaselt, võttes arvesse lõikeid 1 kuni 3.

b) Väärteoseadustiku (Kodeks wykroczeń) artikli 138c § 1a ja § 4

§ 1a. Sama karistus (rahatrahv) määratakse isikutele, kes ei täida tarbijaga tarbijakrediidilepingut sõlmides krediidivõimelisuse hindamise kohustust. [lk 3]

§ 4. Kui ettevõtja ei ole füüsiline isik, kannab §-des 1 kuni 3 ette nähtud vastutust ettevõtte juhataja või tarbijatega lepinguid sõlmima volitatud isik.

c) Väärteoseadustiku (Kodeks wykroczeń) artikkel 24

§ 1. Rahatrahv määratakse summas 20 kuni 5000 Poola zlotti, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 2. Kui rahalise kasu saamise eesmärgil toime pandud väärteo puhul määratakse karistuseks arest, määratakse lisaks sellele karistusele ka rahatrahv, v.a juhul, kui rahatrahvi määramine ei oleks otstarbekas.

§ 3. Rahatrahvi suuruse määramisel võetakse arvesse toimepanija sissetulekut, tema isiklikke ja perekondlikke asjaolusid, omandisuhteid ja teenimisvõimalusi.

d) Väärteoseadustiku (Kodeks wykroczeń) artikkel 45

§ 1. Väärtegu aegub, kui toimepanemisest on möödunud aasta; kui selle aja jooksul on algatatud menetlus, aegub väärtegu 2 aasta möödudes selle ajavahemiku lõpust.

II. Tuvastatud faktid ja kohtuasja asjaolud

Laenuandja Aasa Polska S.A. asukohaga Varssavis ja kostja KM sõlmisid 23. mail 2018 laenulepingu (tarbijakrediidilepingu) number 40725167. Laenusummaks lepiti kokku 5000,00 Poola zlotti, tagasimaksmisele kuuluvaks kogusummaks aga 8626,58 zlotti. Tagasimaksmisele kuuluv krediidi kogukulu hõlmas järgmist: 5000,00 zlotti – laenu põhisumma, 536,58 zlotti – intress kogu lepingu kehtivusaja eest, 2490,00 zlotti – ettevalmistustasu [lk 4] ja 600 zlotti – haldustasu. Laen pidi tagasi makstama ajavahemikus 22. juuni 2018 kuni 22. mai 2020, 24 osamaksena, mille suurus on 408,00 zlotti.

Kõnealuse lepingu sõlmimise ajal oli kostjal kohustusi, mis tulenesid 23 laenu- ja krediidilepingust. Kõigist neist lepingutest tuleneva võlgnevuse kogusumma oli 261 850,00 zlotti ja nende kohustuste igakuiste maksete summa oli 8198,00 zlotti. 24. juuni 2019. aasta seisuga oli kostja kohustuste kogusumma 163 500,00 zlotti.

Kostja abikaasal oli kõnealuse lepingu sõlmimise ajal kohustusi, mis tulenesid 24 laenu- ja krediidilepingust. Kõigist neist lepingutest tuleneva võlgnevuse kogusumma oli 457 830,00 zlotti ja nende kohustuste igakuiste maksete kogusumma oli 9974,35 zlotti.

Kõnealuse lepingu sõlmimise päeval töötas kostja töölepingu alusel, milles oli neto töötasuks määratud 2300,00 zloti. Kostja abikaasa ei töötanud haiguse tõttu ja tal puudus sissetulek.

Kõnealune leping sõlmiti krediidivahendaja osalusel. Enne lepingu sõlmimist ei teinud krediidiandja mingeid toiminguid kostja varalise olukorra ja tema kohustuste suuruse tuvastamiseks. Krediidilepingu sõlmimisele eelnenud vestluse käigus ei esitatud ühtegi küsimust kostja ega tema abikaasa varalise seisuga kohta, nende sissetuleku ega iseäranis kohustuste suuruse kohta.

Kõnealusest krediidilepingust tulenev nõue võõrandati äriühingule Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) S.A., kelle asukoht on Luksemburgis.

Krediidiandja õigusjärglane esitas 4. aprillil 2019 Opatówi rajoonikohtule KMi vastu hagi, milles taotles [lk 5] 7139,76 zloti väljamõistmist koos viivistega hilinemise eest alates hagi esitamise päevast kuni tasumise päevani.

Kostja KM palus oma vastuses, et hagi jäetaks tervikuna rahuldamata.

14. juuni 2019. aasta korraldusega pandi hageja esindajale kohustus esitada teave toimingute kohta, mida krediidiandja tegi kostja krediidivõimelisuse hindamiseks, ja edastada hageja krediidivõimelisuse hindamise käigus kogutud dokumendid. See kohustus on täitmata, sest hageja esindaja ei ole siiani andnud mingit teavet ega edastanud dokumente.

III. Eelotsuse küsimuse põhjendus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ, artikli 8 kohaselt tagavad liikmesriigid, et enne krediidilepingu sõlmimist hindab krediidiandja tarbija krediidivõimelisust vajaduse korral tarbijalt saadud piisava teabe alusel ja kasutades vajaduse korral asjakohaseid andmebaase. Liikmesriigid, kelle õigusaktid sätestavad krediidiandjale kohustuse hinnata tarbija krediidivõimelisust asjakohaseid andmebaase kasutades, võivad selle nõude säilitada. Direktiivi artiklis 23 on aga sätestatud, et liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed [lk 6] nende rakendamise tagamiseks. Ette nähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Direktiivi põhjenduse 47 kohaselt peavad liikmesriigid kehtestama eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusaktide rikkumise korral, ja tagama nende eeskirjade rakendamise. Kuigi liikmesriikidele jääb karistuste valikul otsustusõigus, peaksid sätestatud karistused olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

12. mai 2011. aasta tarbijalaenu seaduse (Ustawa o kredycie konsumenckim) (konsolideeritud redaktsioon; Dz. U. 2019 jrk nr 1083) artikli 9 kohaselt on

krediidiandja kohustatud enne tarbijakrediidilepingu sõlmimist hindama tarbija krediidivõimelisust (§ 1). Krediidivõimelisust hinnatakse tarbija käest saadud teabe alusel või asjakohastest andmebaasidest või krediidiandja andmekogudest saadud andmete alusel (§ 2). Tarbija on kohustatud krediidiandja nõudmisel esitama dokumendid ja teabe, mis on vajalikud krediidivõimelisuse hindamiseks (§ 3). Kui krediidiandja on pank või muu institutsioon, kellel on seadusjärgne õigus anda laene, hinnatakse krediidivõimelisust 29. augusti 1997. aasta pangandusseaduse (Prawo bankowe) artikli 70 ja teiste nende institutsioonide suhtes kohaldatavate õigusnormide kohaselt, võttes arvesse lõikeid 1 kuni 3 (§ 4).

Tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse rikkumine on Poola õiguse järgi karistatav väärteoseadustiku (Kodeks wykroczeń) artikli 138c § 1a ja § 4 kohaselt. Tarbija krediidivõimelisuse kohustuse täitmata jätmine on väärtegu ja seda karistatakse rahatrahviga summas 20 kuni 5000 zlotti. Seejuures tuleb märkida, et karistus väärteo eest on ainus karistus, mis on Poola õiguses ette nähtud tarbija krediidivõimelisuse kontrollimise kohustuse täitmata jätmise eest. Selle kohustuse täitmata jätmine või mittenõuetekohane täitmine ei too Poola õiguskirjanduse ega Poola kohtupraktika kohaselt kaasa lepingu kehtetuks tunnistamist ega [lk 7] pane laenuandjale hüvitamiskohustust ei tarbija, käendaja ega muude kolmandate isikute ees, kes tarbijakrediidi tagasimaksimist tagavad. Samuti ei kohusta negatiivne hinnang tarbija krediidivõimelisusele krediidiandjat krediidi või laenu andmisest keelduma.¹

Liikmesriigi kohtu hinnangul ei vasta Poola õiguses selle rikkumise eest ette nähtud väärteokaristus nõuetele, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivis 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ.

Kõnealune karistus ei ole tõhus, sest ei motiveeri krediidiandjaid ja laenuandjaid, eelkõige neid, kes tegutsevad nn varipanganduse ja kiirlaenude valdkonnas, hindama tarbija krediidivõimelisust. Selge näide sellest on kõnealune kohtuasi ja teised identsete faktiliste asjaoludega kohtuasjad, mida liikmesriigi kohus on arutanud. Kõnealuse kohtuasja ja paljude teiste kohtuasjade asjaolude analüüsis tuleneb, et laene ja krediite antakse väga suurte võlgadega isikutele, kellel ei ole kas mingeid sissetulekuallikaid või kellel on väga väike sissetulek ja kellele kohtutäiturid on sageli juba täitenõudeid esitanud. Teave krediiti või laenu taotleva isiku kontrollimise kohta on laenuandjate või krediidiandjate andmebaasides üldiselt vale ega kajasta asjade tegelikku seisut. Liikmesriigi kohtu hinnangul on käesolev kohtuasi näide sellisest praktikast ja seda järeldust toetab asjaolu, et hageja ei ole siiani esitanud teavet kostja krediidivõimelisuse

¹ Czech Tomasz, Kredyt konsumencki. Komentarz, 2. väljaanne, SIP Lex; Varssavi halduskohtu 07.05.2014 otsus, VI ACa 945/13, LEX nr 1469473; Kielce piirkonnakohtu 11.06.2014 otsus, II Ca 452/14, LEX nr 1511361; Białystoki halduskohtu 06.11.2014 otsus, I ACa 452/14, LEX nr 1566930, Poola kõrgeima kohtu (7) 30.09.1996 resolutsioon, III CZP 85/96, OSP 1997 nr 7–8, jrk nr 139.

hindamise kohta ega [lk 8] kostja krediitdivõimelisust puudutavat teavet andmebaasidest; eelkõige järgmiste institutsioonide andmebaasidest: Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. (majandusteabe agentuur InfoMonitor S.A.) Varssavis; Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (majandusteabe agentuuri riiklik võlaregister) Wrocławis, Biuro Informacji Kredytowej S.A. (krediidiinfo agentuur) Varssavis, Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (majandusteabe agentuuri võlgnike register ERIF) Varssavis ega Związek Banków Polskich (Poola pankade ühenduse) andmebaasist. Tuleb aga märkida, et hageja saadud laenu puudutavast infoankeedist tuleneb, et krediidiandja deklareeris enne kõnealuse lepingu sõlmimist, et on kontrollinud loetletud andmebaasidest hageja andmeid, ja hageja andis krediitdilepingus krediidiandjale volituse küsida krediidiinfo agentuuridest pangasaladust sisaldavat teavet. Ka lepingus endas on sätestatud, et volituse andmine nende toimingute tegemiseks on eeldus tarbija krediitdivõimelisuse kontrollimiseks, mis on seadusega nõutud, ning seega ka laenulepingu sõlmimise ja laenuandmise eeldus.

Liikmesriigi kohtu poolt kõnealuse menetluse käigus kogutud tõendusmaterjali kontekstis, eelkõige arvestades teavet hageja ja tema abikaasa kohustuste arvu ja suuruse kohta, ei saa käsitada ülalkirjeldatud toiminguid teisiti kui paljasõnaliste väidetena, millel ei ole midagi ühist tarbija krediitdivõimelisuse usaldusväärse kontrollimise kohustuse täitmisega. Samuti tuleb mainida, et tarbija krediitdivõimelisuse hindamata jätmist käsitatakse klientide ligimeelitamise tegurina ja krediidiandja või laenuandja reklaami olulise elemendina. Tavalised on reklaamid, milles räägitakse otse laenu või krediidi andmisest tarbija krediitdivõimelisust enne hindamata, ja seda praktikat väljendavad reklaamlused, nagu „laen ilma krediidiinfo agentuurita 5 minutiga“, „laenud avalduse alusel“ ja isegi „laen täitemenetluse võlgnikule 15 minutiga“. Tuleb märkida, et Poola ametivõimud on selliste praktikate kasutamise negatiivseid tagajärgi märganud ja neile on tähelepanu juhitud [lk 9] valitsuse seaduseelnõu, millega muudetakse teatavaid seadusi liigkasuvõtmise vältimise eesmärgil (projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie), seletuskirjas (seimi väljaanne nr 3600).² Tuleb lisada, et seoses seimi VIII ametiaja (2015 kuni 2019) lõppemisega on kõnealune eelnõu kõrvale jäetud ja seda ei menetleta edasi, selles ette nähtud muudatusi ei ole aga jõustatud.

Poola õiguses ette nähtud karistus ei ole ka hoiatava mõjuga, mida tõestab sellise majandustegevuse reklaamimine, mis seisneb laenude ja krediitide andmises ilma teabe esitamiseta potentsiaalse kliendi krediitdivõimelisuse hindamise kohta. Tuleb lisada, et tarbija krediitdivõimelisuse hindamata jätmise või selle mittenõuetekohane hindamine on tegelik praktika ning selle tulemuseks on laenude ja krediitide andmine suurte võlgadega isikutele ja isikutele, kes ei saa tagada laenu tagasimaksmist. Sellise praktika kasutamine ei võimalda liikmesriigi kohtu hinnangul realiseerida direktiivi ühte eesmärki, mis on ette nähtud direktiivi

² <http://www.sejnn.gov.pl/sejm8.nsf/druk.xsp?nr=3600>.

põhjenduses 26 ja milleks on vastutustundliku teenusepakkumise põhimõtete edendamine krediidisuhete kõikides etappides ning tagamine, et krediidiandjad ei tegeleks vastutustundetu laenamisega ega annaks krediiti ilma eelneva krediidivõimelisuse hinnanguta. Selliste praktikate tolereerimisega rikub liikmesriik kohustust teostada asjakohast järelevalvet sellise käitumise ennetamiseks ja kehtestada vajalikud meetmed krediidiandjate karistamiseks selliste olukordade ilmnemise korral.

Liikmesriigi kohtu hinnangul on hoiatava mõju puudumine tingitud sellest, et karistused tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse täitmata jätmise eest on liiga leebed. Selle kohustuse täitmata jätmist käsitatakse väärteona, mille eest saab määrata ainult rahatrahvi summas 20 kuni 5000 zlotti. Väärtegu aegub üldjuhul aasta pärast selle toimepanemist, ja kui [lk 10] selle aja jooksul on algatatud menetlus, aegub väärtegu ega ole seega enam karistatav kahe aasta möödudes selle ajavahemiku lõpust. Väärteo eest võetakse vastutusele ainult füüsilised isikud; seda liiki vastutus ei puuduta aga juriidilisi isikuid ega juriidilise isiku staatusega kehandeid. See on olulise tähendusega, sest enamik kehandeid, kes tegelevad Poola turul laenude ja krediitide andmisega, tegutsevad juriidiliste isikutena. Karistus väärteo eest ei puuduta laenuandjaid ja krediidiandjaid kui juriidilisi isikuid või kehandeid, vaid ainult füüsilisi isikuid, kes tegutsevad ise krediidiandja või laenuandjana või ettevõtet juhtivaid isikuid või tarbijatega lepinguid sõlmima volitatud isikuid. Juriidiliseks isikuks olev krediidiandja või laenuandja ei kanna tegelikult mingit vastutust tarbija krediidivõimelisuse kontrollimata jätmise eest enne lepingu sõlmimist. Selle kohustuse rikkumine ei mõjuta kuidagi lepingu kehtivust ega jäta krediidiandjat ilma lepingust tulenevast tulust, eelkõige õigusest intressidele või vahendustasule. Tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse sagedane eiramine viib liikmesriigi kohtu hinnangul olukorrani, kus Poola õiguses ette nähtud karistused ei toimi hoiatavalt ega motiveeri krediidiandjaid ja laenuandjaid loobuma vastutustundetust laenuandmisest. Laenuandja või krediidiandja, kes on andnud krediidi või laenu, rikkudes tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustust, ei kaota sõlmitud laenu- või krediidilepingust saadavat tulu. Karistus väärteo eest puudutab ainult füüsilisi isikuid ega mõjuta otseselt ega kaudselt krediidiandjat või laenuandjat ennast.

Liikmesriigi kohtu hinnangul ei ole karistus väärteo eest ka proportsionaalne tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse rikkumise kaaluga. Siinkohal tuleb rõhutada [lk 11], et krediidiandja kohustus hinnata enne lepingu sõlmimist krediidivõtja krediidivõimelisust on mõeldud tarbijate kaitsmiseks liigse võlakoormuse riskide ja maksejõuetuse eest ning see aitab realiseerida direktiivi 2008/48 eesmärki, milleks on tarbijalaenu valdkonna paljude põhiküsimuste täielik ja imperatiivne ühtlustamine, mis on vajalik kõigi Euroopa Liidu tarbijate huvide kõrgetasemelise ja tasakaalustatud kaitse tagamiseks ja hästi toimiva tarbijakrediidi siseturu loomise lihtsustamiseks. Tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse eesmärk on tagada tarbijate tõhus kaitse selliste

krediidilepingute vastutustundetu sõlmimise eest, mis ületavad nende majanduslikke võimalusi ja võivad endaga kaasa tuua maksejõuetuse.³

Ülaltoodu kontekstis on tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustusel liikmesriigi kohtu hinnangul väga tähtis roll direktiivi eesmärkide täitmisel ja seda ei tohi käsitada ebaolulise või isegi tarbetuna. Samuti ei tohiks krediidiandjate või laenuandjate toimingud, mis on mõeldud tarbija krediidivõimelisuse hindamiseks, olla näilise iseloomuga, vaid peaksid olema reaalsed ja sobivad selle kohustuse täitmiseks. Asjakohase karistuse puudumine tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse täitmata jätmise eest soosib kontrollimatut laenuvõtmist ja tulemuseks võib olla sattumine võlaspiraali. Just niisuguse olukorraga on tegemist kostja puhul, sest tema võlgnevus on märkimisväärne ja sellise võlgnevuse tekkimisele aitas suuresti kaasa see, et laenuandja eiras tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustust. Asjakohaste karistuste puudumine ei motiveeri krediidiandjaid muutma oma praktikat ja täitma hoolikamalt kohustusi, mis on neile pandud direktiiviga 2008/48 ja seadusega [lk 12], millega võeti see direktiiv üle liikmesriigi õiguskorda. See mõjutab negatiivselt direktiivi ühe eesmärgi täitmist, milleks on tagada tarbijate tõhus kaitse selliste krediidilepingute vastutustundetu sõlmimise eest, mis ületavad nende majanduslikke võimalusi ja võivad endaga kaasa tuua maksejõuetuse.

Liikmesriigi kohtu hinnangul on käesoleva eelotsuse küsimuse esitamine vajalik eespool kirjeldatud kahtluste selgitamiseks ja õige otsuse tegemiseks vaidlusaluses kohtuasjas. Vastus sellele küsimusele on otseselt tähtis tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustuse täitmata jätmise tagajärgede hindamiseks ja sellest saab lähtepunkt nii käesolevas kohtuasjas kui ka teistes identsete või sarnaste faktiliste ja õiguslike asjaoludega kohtuasjades. Vastuse saamine on oluline ka seetõttu, et puuduvad Euroopa Kohtu lahendid, mis käsitleks otseselt eelotsuse küsimuses pudutatud probleeme ja ülalkirjeldatud praktikat, mille puhul eiratakse tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohustust, mis liikmesriigi kohtu hinnangul takistab direktiivi eesmärkide täitmist ja vähendab märkimisväärselt liidu õigusnormide tõhusust.

Niisugustel asjaoludel ja ülaltoodut arvesse võttes tegi kohus otsuse, mida on kirjeldatud kohtumääruse punktis I.

[...] [lk 13] [menetluse peatamine]

[...] [riigisisene menetlus]

³ Euroopa Kohtu 27. märtsi 2014. aasta otsus C-565/12.